

4. kvartal 2013

Norges Banks utlånsundersøkelse

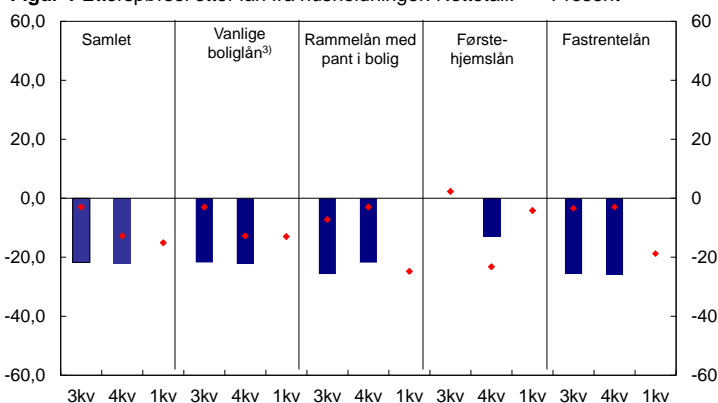
Lavere utlånsmarginer på lån til foretak

16. januar 2014

Norges Banks utlånsundersøkelse

4. kvartal 2013¹

Figur 1 Etterspørsel etter lån fra husholdninger. Netttotal. ^{1), 2)} Prosent

1) Nettotall fremkommer ved å veie sammen svarene i undersøkelsen. De blå søylene viser rapportert utvikling for gjeldende kvartal. De røde punktene viser forventet utvikling for kvartalet.
2) Negative nettotall betyr fallende etterspørsel.
3) Nedbetalingslån med pant i bolig
Kilde: Norges Bank

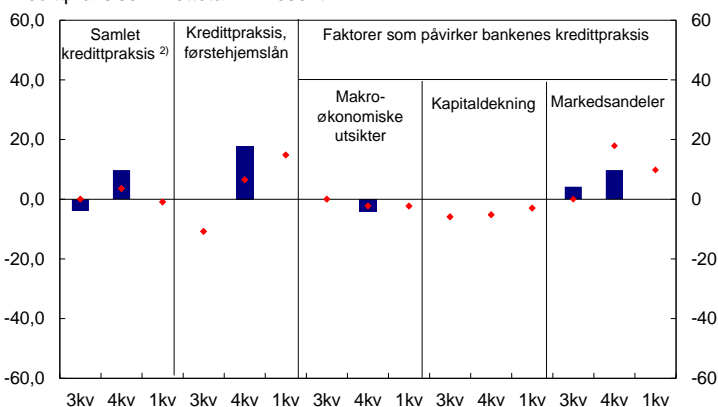
Bankene rapporterer om noe lavere etterspørsel etter lån fra husholdningene i 4. kvartal. De melder om små lettelser i samlet kredittpraksis overfor husholdningene og forventer om lag uendret utlånspraksis og noe lavere låneetterspørsel i 1. kvartal.

Bankene oppgir omtrent uendret låneetterspørsel fra foretak i 4. kvartal. De rapporterer å ha redusert sine utlånsmarginer til foretak, men at kredittpraksisen forøvrig er om lag som før. Bankene forventer uendret etterspørsel og utlånspraksis i 1. kvartal.

Tolkingen av figurene er forklart i en boks på siste side.

Utlån til husholdninger

Figur 2 Endring i kredittpraksis overfor husholdninger. Faktorer som påvirker kredittpraksisen. Netttotal. ¹⁾ Prosent

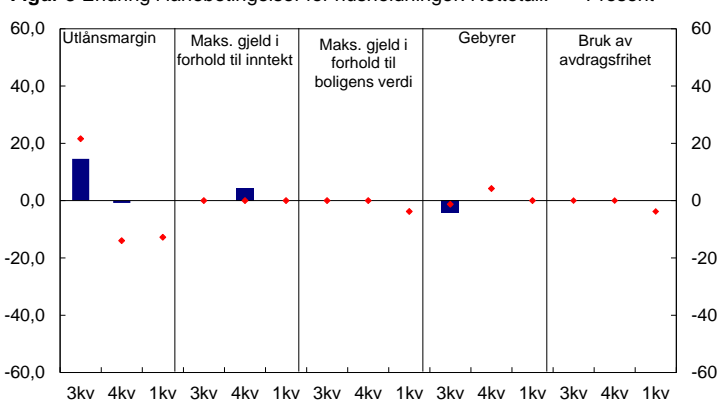

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall innebærer innstramming i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Samlet rapporterer bankene om noe lavere etterspørsel etter lån fra husholdningene i 4. kvartal 2013, se figur 1. Nedgangen var noe større enn ventet ved utgangen av 3. kvartal. Etterspørselen etter vanlige boliglån, rammelån og fastrentelån falt noe mer enn forventet, mens etterspørselen etter førstehjemslån falt litt mindre enn forventet. Bankene forventer videre svak nedgang i låneetterspørselen fra husholdningene i 1. kvartal 2014.

Bankene melder om små lettelser i samlet kredittpraksis overfor husholdningene i 4. kvartal, se figur 2. Det var om lag som ventet ved utgangen av 3. kvartal. Bankene begrunner lettelsene i 4. kvartal med hensynet til markedsandeler. Aggregert venter bankene uendret kredittpraksis i 1. kvartal. Bankene forventer at hensynet til markedsandeler isolert vil trekke i retning av noe lettere kredittpraksis.

Figur 3 Endring i lånebetingelser for husholdninger. Netttotal. ^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin og gebyrer betyr strammere kredittpraksis. Negative tall for bruk av avdragsfrihet, maksimal gjeld i forhold til boligens verdi og inntekt innebærer strammere kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Samlet melder bankene om uendrede utlånsmarginer overfor husholdningene i 4. kvartal, se figur 3. I forrige undersøkelse rapporterte bankene at de forventet at marginene ville falle noe i 4. kvartal. Aggregert forventer bankene noe lavere utlånsmarginer overfor husholdningene i 1. kvartal. Øvrige utlånsbetingelser ser de for seg å holde om lag uendret.

¹ Undersøkelsen for 4. kvartal 2013 ble gjennomført i perioden 20. desember 2013 – 7. januar 2014

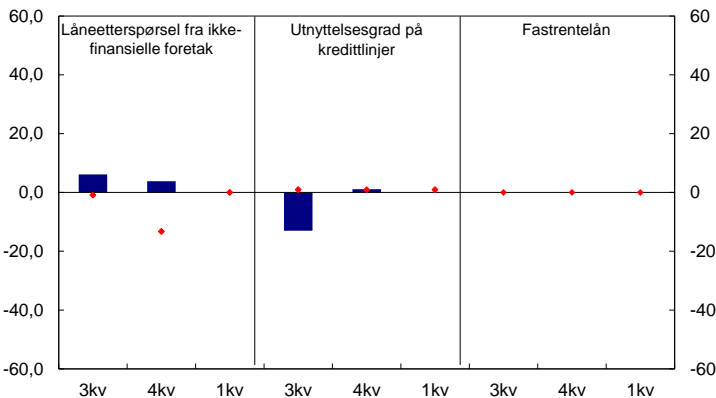
Utlån til ikke-finansielle foretak

Samlet rapporterer bankene om nokså uendret låneetterspørsel fra foretakene i 4. kvartal, se figur 4. Ved utgangen av 3. kvartal forventet de noe lavere låneetterspørsel i 4. kvartal. Utnyttelsen av kredittlinjer og etterspørselen etter fastrentelån var som forventet uendret i 4. kvartal. Bankene venter uendret låneetterspørsel fra foretak i 1. kvartal.

Kredittpraksisen overfor de ikke-finansielle foretakene rapporteres å være om lag uendret i 4. kvartal, se figur 5. Det samme gjaldt kredittpraksisen overfor foretak innen næringseiendom. Ifølge bankene var det heller ingen faktorer som tilsa endret kredittpraksis i 4. kvartal, se figur 6. I 1. kvartal regner bankene med litt lettere kredittpraksis for foretak innen næringseiendom, mens det for foretakene samlet forventes uendret kredittpraksis.

Bankene rapporterer om lavere utlånsmarginer for foretak i 4. kvartal, se figur 7. Det var omtrent som forventet ved forrige rapportering. Bankene venter at utlånsmarginene vil holde seg om lag uendret i 1. kvartal.

Figur 4 Etterspørsel etter lån fra ikke-finansielle foretak og utnyttelsesgrad på kredittlinjer. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

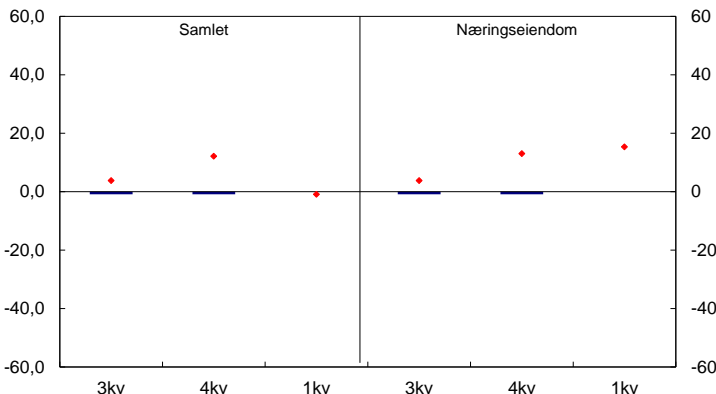

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Positive nettotall betyr økt etterspørsel / økt utnyttelsesgrad på kredittlinjer

Kilde: Norges Bank

Figur 5 Endring i kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

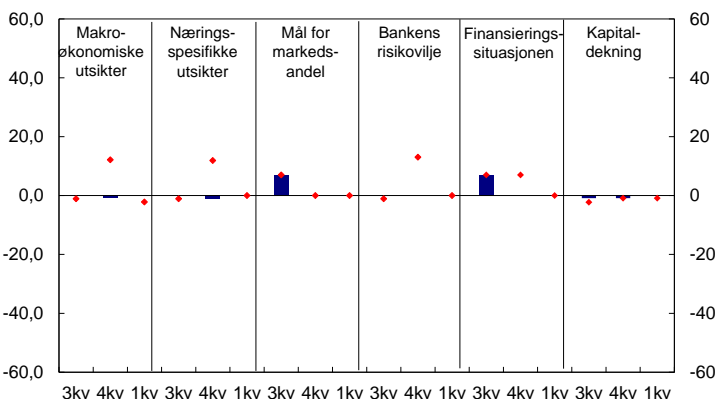

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Negative tall innebærer innstramning i kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

Figur 6 Faktorer som påvirker kredittpraksisen overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

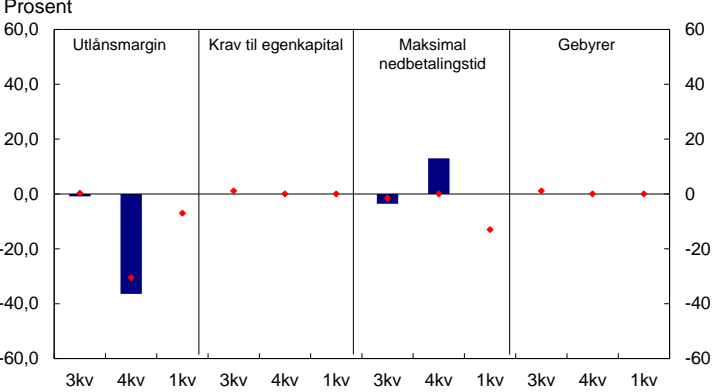

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Negative tall betyr at faktoren bidrar til innstramning i kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

Figur 7 Endring i lånebetingelser for ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)}

1) Se fotnote 1 i figur 1

2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin, krav til egenkapital og gebyrer og negative tall for maksimal nedbetalingstid innebærer strammere kredittpraksis

Kilde: Norges Bank

Bankene i undersøkelsen blir bedt om å vurdere utviklingen i kredittpraksis og etterspørselen etter lån i siste kvartal, sammenlignet med foregående kvartal. De blir også bedt om å vurdere forventet utvikling neste kvartal, sammenlignet med siste.

I undersøkelsen er det en skala med fem alternativer for å svare om det er små eller store endringer i de ovennevnte forhold. Store endringer får dobbelt så stor vekt i beregningen av resultatene som små endringer. Til slutt vektet svarene med bankenes andel av endringen i utlån til henholdsvis husholdninger og foretak. De fremkomne nettotallene angis i en skala fra -100 prosent til 100 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har svart at det er noe innstramning i kredittpraksis, vil nettotallet være -50 prosent. Dersom noen av bankene har strammet inn sin kredittpraksis noe uten at de andre bankene har endret kredittpraksis, vil nettotallet ligge mellom 0 og -50 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har strammet inn sin kredittpraksis mye, vil nettotallet være -100 prosent.